

Mattias Söderberg: Simpel matematik bør også gælde i politik og klimabistand

Altinget

Af Mattias Söderberg

3 februar 2020

KOMMENTAR: De rige lande tæller de samme penge to gange, når store dele af udviklingsbistanden er øremærket til klimatilpasning. Og det er verdens fattigste, der betaler prisen, skriver Mattias Söderberg.

Vi kan ikke både få udviklingsbistand, klimatilpasning og grøn omstilling for den samme pose penge, skriver Mattias Söderberg.

$100 + 140 = 240$.

Det er simpel matematik, skulle man tro. Men så simpelt er det desværre ikke altid, når vi snakker om udviklings- og klimabistand til verdens fattigste lande.

Verdens totale udviklingsbistand ligger på cirka 140 milliarder USD. Fra i år har de rige lande lovet at levere yderligere 100 milliarder USD som klimastøtte. Det burde give 240 milliarder USD i alt, men det gør det ikke.

For selv om målet om ”nye og yderligere” klimapenge blev tolket sådan efter klimatopmødet i København i 2009, ser vi i dag, at de rige lande tæller samme penge to gange. Pengene indgår altså både i regnskabet om udviklingsbistand og i den samlede klimastøtte, men mig bekendt kan man ikke bruge de samme penge to gange.

Ved topmødet i København i 2009 sagde daværende statsminister og formand for topmødet, Lars Løkke Rasmussen ellers: ”Det er vigtigt for mig personligt at understrege, at finansiering af en ny klimaafteale ikke må underminere vores indsats over for at nedbringe fattigdom og nå udviklingsmålene.” Men her cirka ti år efter, er det svært at se, hvordan vi undgår at underminere hjælpen til verdens fattigste, hvis store dele af udviklingsbistanden er øremærket til klimatilpasning og grøn omstilling.

Udviklingsbistand har et bredt formål og kan støtte op om alle verdensmålene. Selv om udviklingen skal være grøn og bæredygtig, så har klimastøtten stadig et mere målrettet fokus på klimatilpasning og grøn omstilling. Sat på spidsen kan en vindmøllepark i Kenya ikke sikre akut hjælp til de tusindvis af hyrder og deres familier, der har mistet deres kvæg på grund af klimaforandringer. Vi risikerer derfor, at de allerfattigste ikke får den hjælp, der er brug for.

Sat på spidsen kan en vindmøllepark i Kenya ikke sikre akut hjælp til de tusindvis af hyrder og deres familier, der har mistet deres kvæg på grund af klimaforandringer.

Mattias Söderberg

Når jeg taler med politikere og ledere fra vestlige lande om de ”nye og yderligere” klimapenge – som det hedder fra aftalen i 2009 – får jeg tit svaret, at klima skal integreres i udviklingsbistanden, og at det derfor ikke giver mening at dele pengene i to puljer.

Men det er slet ikke det, debatten om udviklingsbistand og ”nye og yderligere” klimapenge burde handle om. I stedet skal den handle om, at vi har givet to løfter til verdens fattigste: et om udviklingsbistand og et om klimastøtte.

Tilbage i 1970 lovede de rige lande at give 0,7 procent af landenes BNI i udviklingsbistand. I 1990'erne begyndte klimastøtte så småt at komme på dagsordenen som ”nye og yderligere” midler, da man allerede dengang kunne se, at klimaforandringerne skabte nye udfordringer i verdens fattigste lande. Samtidig anerkendte de rige lande, at de stod for størstedelen af det samlede CO₂-udslip og dermed også var de største klimasyndere.

Derfor lovede mange verdensledere allerede dengang, at de stigende klimaudfordringer skal håndteres med flere penge, og at løfterne om udviklingsbistand ikke må udhules.

Her 30 år senere har klimaudfordringerne udviklet sig til en decideret klimakrise. Derfor er det vigtigere end nogensinde at holde politikerne ansvarlige for løfterne om støtten til udviklingen i verdens fattigste samfund og samtidig sikre kloden mod klimaændringerne.

Sult, ligestilling, demokrati og humanitære katastrofer skal blive ved med at være på dagsorden. Derfor gælder det om at hive lommeregnerne frem. Vi kan ikke både få udviklingsbistand, klimatilpasning og grøn omstilling for den samme pose penge. Hvis vi skal håndtere de voksende klimaudfordringer, skal der findes yderligere midler – og det er netop de 100 milliarder USD, som verdens rige lande lovede ved klimatopmødet i København.

Simpel matematik bør også gælde, når det handler om verdens fattigste og vores allesammens klode.

Mattias Söderberg (født 1974) arbejder som klimarådgiver i Folkekirkens Nødhjælp og er formand for klimaarbejdet i ACT Alliance, Folkekirkens Nødhjælps globale alliance med medlemmer i 140 lande. Kommentaren er alene udtryk for skribentens egen holdning